

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/104/2024
Identifikačné číslo spisu:	1218202509
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1218202509.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Mestskej časti Bratislava-Ružinov, Bratislava, Mierová 21, IČO: 00 603 155 proti žalovanému O. G., narodenému X. Z. XXXX, N., I. XX, o vypratanie nehnuteľnosti, v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/16/2018, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 3. augusta 2023 sp. zn. 7Co/133/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 16C/16/2018-140 zo 16. októbra 2019 uložil žalovanému povinnosť vypratať byt č. X prvej kategórie nachádzajúci sa v bytovom dome v N., I. XX, súpisného č. XXXX, postaveného na pozemku registra C parcelného č. XXXX/XX, XXXX/XX, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXXX (ďalej len „LV“) pre k. ú. F., vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, obec N.-Mestská časť F., okres N. L. a vypratáný ho odovzdať žalobkyni v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku; žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanovením § 126, § 710 ods. 1 a 3, § 711 ods. 1 písm. d) Občianskeho zákonníka a na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nájomný pomer k bytu skončil dňa 15. apríla 2016, ktorý bol žalovaný povinný vypratať k 1. augustu 2016 a riadne ho odovzdať žalobkyni. Žalovaný svoju povinnosť nesplnil a predmetný byt užíva bez právneho titulu. Žalobkyňa v spore preukázala nedoplatky na nájomnom, ako aj na platbách spojených s užívaním bytu žalovaným, ktorý v rámci procesnej obrany žiadny dôkaz, ktorým by tvrdenia žalobkyne vyvrátil nepredložil. Na základe uvedených dôvodov súd prvej inštancie preto žalobe vyhovel. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 3. augusta 2023 sp. zn.

7Co/133/2022 odmietol odvolanie žalovaného; žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd citujúc ustanovenia § 386 písm. a) a písm. d), § 373 ods. 1, § 363 CSP konštatoval, podanie odvolania v zákonnej lehote. Žalovaný prevzal rozsudok súdu prvej inštancie dňa 16. decembra 2019, odvolacia lehota mu začala plynúť dňa 17. decembra 2019 a uplynula dňom 1. januára 2020. Elektronickým podaním bez elektronickej autorizácie doručeným súdu prvej inštancie dňa 31. decembra 2019, následne v listinnej podobe doručenej súdu prvej inštancie dňa 9. januára 2020, podal žalovaný odvolanie včas. Následne posudzujúc zákonné náležitosti odvolania podľa obsahu dospel k záveru, že z jeho obsahu nevyplývajú žiadne dôvody, ktoré žalovaný uviedol až v následných podaniach, na ktoré nebolo možné prihliadať (sp. zn. IV. ÚS 90/2019). Nakoľko v podanom odvolaní absentovalo uvedenie odvolacích dôvodov, podané odvolanie žalovaným preto nespĺňa náležitosti vyplývajúce z § 363 CSP, preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 386 písm. d) CSP odvolanie odmietol, lebo pre jeho vady nebolo možné v konaní pokračovať. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

2.2. K podaniu žalovaného zo 4. júla 2023, ktorým žiadal okamžité pozastavenie funkcie sudcu predsedníčke senátu JUDr. Mariane Harvancovej a všetkým ostatným sudcom senátu 7Co, za činnosti a konanie nezlučiteľné s poslaním a postavením sudcov, odvolací súd posudzujúc predmetné podanie podľa obsahu skonštatoval, že uvedené podanie nemožno považovať za námietku zaujatosti, lebo nespĺňa náležitosti v zmysle § 52 CSP, preto na ňu neprihliadal (§ 52 ods. 3 CSP).

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie bez právneho zástupcu, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. b), e) a písm. f) CSP, v spojení s článkom 5 Základných zásad CSP. Namietal, že ten, kto v konaní vystupoval nemal procesnú subjektivitu. Vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený a nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie a konanie zastaviť, alebo zmeniť v celom rozsahu. Zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

6. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a splňalo zákonom vyžadované náležitosti vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

7. Podľa § 429 ods. 1 a 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské

právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

9. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

10. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní, rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP. V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovila osobitnú podmienku dovolacieho konania, vzťahujúcu sa k spísaniu dovolania zvoleným advokátom a k jeho obligatórnemu zastúpeniu advokátom v dovolacom konaní. Najvyšší súd v uznesení z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 39/2020 judikoval právnu veru v znení: „spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok je síce odstrániteľný, avšak len do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom“.

12. Z obsahu spisu je nesporné, že žalovaný bol súdom prvej inštancie v poučení z 23. mája 2018 (v spise na č. I. 43), ako aj odvolacím súdom riadne poučený o náležitostiach dovolania vyplývajúcich z ustanovení § 428 a § 429 CSP.

13. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 13. septembra 2018 sp. zn. IV. ÚS 489/2018 v súvislosti s interpretáciou ustanovenia § 429 ods. 1 a 2 CSP vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je aj jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky je možné odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

14. Vzhľadom na uvedené dôvody, dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného v súlade s ustanovením § 447 písm. e) CSP z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 429 CSP. Z dôvodu rozhodnutia o podanom dovolaní z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

15. Výrok o trovách dovolacieho konania dovolací súd v súlade s § 451 ods. 3 CSP neodôvodňuje.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.